VOOR STUDENTEN | SCHOOL, STAGE EN WERK

Ik wil iets vragen.

Bereid je vraag voor. Vertellen, aanwijzen of samen invullen mag ook. Hulp vragen mag altijd.

Wat past bij mij?

- ☐ Ik begrijp iets niet.
- ☐ Ik vind vragen stellen spannend.
- ☐ Ik wil weten hoe of waarom.
- ☐ Ik zoek woorden voor mijn vraag.
- ☐ Ik weet niet wie kan helpen.
- ☐ Feedback vragen of gebruiken.

Je mag ook meteen je vraag maken.

Mijn vraag

Een begin: Ik weet al ... / Ik wil weten ...

Wie kan helpen, en wanneer?

Hoe wil ik het vragen?

- ☐ Praten
- ☐ Even apart
- ☐ Schrijven of een bericht
- ☐ Samen met iemand

Na het antwoord

Wat is duidelijker? Wat nog niet?

Vertel het in eigen woorden of laat één stap zien. Kijk samen of het klopt.

Wat ga ik doen of nog vragen? Wanneer oefen ik weer?

Nog niet duidelijk? Vraag een voorbeeld of extra uitleg. Spreek af wie helpt en wanneer.

Is iets misschien onveilig? Stop en vraag direct hulp. Invullen hoeft dan niet.

VOOR DOCENTEN EN PRAKTIJKOPLEIDERS

Welke steun helpt deze student?

Kies samen een echte taak. Bespreek wat de student wil leren en waaraan een goede uitvoering te herkennen is. Lees zo nodig één stap voor. Laat de student kiezen, vertellen of aanwijzen en schrijf mee in diens woorden.

De student weet nog niet wat onduidelijk is.

“Wat is al duidelijk? Kun je aanwijzen waar het lastig wordt?”

Leg de taak of het werk erbij. Kijk samen naar één onderdeel en geef uitleg waar die nodig is.

De student zoekt woorden.

“Vertel maar wat je bezighoudt. We kunnen de vraag samen verwoorden.”

Bied een beginzin, schrijf zo nodig mee en controleer of jouw woorden passen bij wat de student bedoelt.

De student vindt het spannend.

“Wat zou het makkelijker maken om je vraag te stellen?”

Bied een gesprek apart, een geschreven vraag of hulp bij het beginnen. Bespreek ook reacties in de groep of op de werkplek.

De student weet niet bij wie of wanneer.

“Wie kan je hierbij helpen, en hoe kun je diegene bereiken?”

Maak één concrete afspraak over bereikbaarheid. Is hulp nu nodig, organiseer die dan direct.

De student wil weten hoe of waarom.

“Wat valt je op aan deze aanpak? Wat wil je daarover begrijpen?”

Denk hardop bij een echte keuze in je vak. Laat de student een eigen vraag of alternatief verkennen.

De student wil feedback vragen of gebruiken.

“Waarop wil je feedback? Of: welk deel wil je bespreken?”

Laat de student een feedbackpunt kiezen. Leg feedback naast het werk en de taakafspraken. Geef een voorbeeld. Laat de student een passende stap kiezen en samen controleren.

Kijk samen terug

Laat de student het antwoord uitleggen of bij een oefenstap laten zien. Vergelijk met het voorbeeld en de taakafspraken. Plan een volgend oefenmoment: wat weet de student dan nog, en welke hulp is nodig? Bekijk het leren van deze student; tel geen vragen als maat voor inzet.

Onderbouwing en gebruik

Eigen oefenhulp van Studio Umoya, geïnspireerd op Kennisrotonde (2026, KR. 2960). Aanvullende basis: Carless & Boud (2018), CAST (2024), CESE (2018), Pashler e.a. (2007) en Roediger & Karpicke (2006). De tool zelf is niet op effect onderzocht. Gratis te gebruiken en te delen met behoud van naam en bronvermelding.

Bron: Kennisrotonde - effectieve aanpakken voor vragen stellen in het mbo

Carless & Boud (2018): feedback literacy | CAST (2024): UDL 3.0, expression & communication